

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๗๙๗/๒๕๕๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชบัณฑิตยสถาน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” อันเป็นชื่อเดิมที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๙ เพื่อถวายเป็นพระเกียรติยศในโอกาส ๑๒๐ ปี พระบรมราชสมภพ รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาและการบริหารงานวิชาการของราชบัณฑิตยสภา ให้แพร่หลายแก่วงวิชาการของประเทศและประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ประกอบกับให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาเพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา และกำหนดให้รายได้ที่ราชบัณฑิตยสภาได้รับจากการให้บริการทางด้านวิชาการและการจัดการศึกษา อบรมสามารถนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ราชบัณฑิตยสภา
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชบัณฑิตยสถาน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๔ ให้ราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔
เป็นสำนักงานราชบัณฑิตยสภาตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สภาราชบัณฑิตตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นราช
บัณฑิตยสภาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ราชบัณฑิตยสภาเป็นสถานที่บำรุงสรรพวิชาซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้น มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นคว้า และวิจัย เพื่อเผยแพร่ ส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนา อนุรักษ์ และให้บริการทางวิชาการให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน

มาตรา ๗ ให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภาเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๘ ให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ ให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน

(๒) ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์ และสถาบันทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๓) ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี

(๔) จัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น และสาขาวิชาตามมาตรา ๑๐ และให้ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตร สัมฤทธิบัตร และวุฒิปัตร์ แก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

(๕) ให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน

(๖) ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทยและงานวิชาการอื่น ๆ

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทย มิให้แปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม การส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น

(๘) จัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา ทั้งนี้ ตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๙ ให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสภาออกเป็นสำนัก ดังนี้

(๑) สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

(๒) สำนักวิทยาศาสตร์

(๓) สำนักศิลปกรรม

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็น

พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ การกำหนดประเภทวิชาในแต่ละสำนัก และการแบ่งประเภทวิชา
ออกเป็นสาขาวิชาให้ทำเป็นข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๑ ข้อบังคับราชบัณฑิตยสภาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๒ ราชบัณฑิตยสภามีสมาชิก ๓ ประเภท คือ

(๑) ภาคีสมาชิก

(๒) ราชบัณฑิต

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๓ ภาคีสมาชิก ได้แก่ บุคคลผู้มีความสมบัติตามมาตรา ๑๔ และมีคุณวุฒิ
ตามมาตรา ๑๕ ซึ่งสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกของสำนักใดสำนักหนึ่งตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา
และสำนักนั้นได้มีมติรับเป็นภาคีสมาชิกแล้ว

มาตรา ๑๔ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีความสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๕ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับราชบัณฑิตยสภาและได้ใช้คุณสมบัติแสดงความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานจนมีชื่อเสียงเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ในวิชาการ ศิลปะ หรือวิชาชีพ

(๒) ได้คิดค้นใหม่หรือคิดแก้ไขให้ดีขึ้นซึ่งสิ่งประดิษฐ์ กรรมวิธี หรือหลักวิชาการซึ่งราชบัณฑิตยสภาเห็นว่าเป็นประโยชน์เป็นที่ประจักษ์

(๓) ได้แต่งหรือแปลหนังสือซึ่งราชบัณฑิตยสภาเห็นว่าดีถึงขนาดและหนังสือนั้นได้พิมพ์เผยแพร่แล้ว

มาตรา ๑๖ การกำหนดจำนวนภาคีสมาชิกซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก หลักเกณฑ์ และวิธีการสมัครและวิธีการรับบุคคลเป็นภาคีสมาชิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๗ ราชบัณฑิต ได้แก่ ภาคีสมาชิกซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาโดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๘ การกำหนดจำนวนราชบัณฑิตซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก การตั้งตำแหน่งราชบัณฑิตขึ้นใหม่ การตั้งราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ว่าง รวมทั้งการเลือกภาคีสมาชิกเพื่อแต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ตั้งขึ้นใหม่หรือในตำแหน่งที่ว่าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๑๙ ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสภา ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์โดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๐ ให้สมาชิกราชบัณฑิตยสภามีสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคีสมาชิก

(ก) รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ค) เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือการประชุมราชบัณฑิตยสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๒) ราชบัณฑิต

(ก) รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ค) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการเสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(ก) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(ข) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการเสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(ค) เข้าร่วมประชุมในการประชุมราชบัณฑิตยสภาในฐานะที่ปรึกษา

มาตรา ๒๑ ให้มีกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาขึ้นเพื่อสะสมทุนและใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภาโดยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินค่าธรรมเนียมสมาชิกตามอัตราและระยะเวลาจ่ายที่ราชบัณฑิตยสภากำหนด

(๒) รายได้ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ตามจำนวนที่ราชบัณฑิตยสภากำหนดให้ส่งเข้า

กองทุน

(๓) รายรับจากการจัดกิจกรรม หรือการจัดบริการของกองทุนสวัสดิการ

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๕) เงินอุดหนุนหรือรายได้อื่นตามที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

(๖) รายได้อื่น

(๗) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

รายได้ของกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ให้การบริจาคให้กองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เช่นเดียวกับการบริจาคให้แก่กองทุนสวัสดิการภายในส่วนราชการ

การบริหาร การเงิน การบัญชีและการตรวจสอบของกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาให้เป็นไปตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๒ สมาชิกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๓)

หรือ (๔)

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ที่ประชุมราชบัณฑิตยสถานมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนราชบัณฑิตที่มาประชุม ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ขาดประชุมสำนักที่ตนเป็นภาคีสมาชิกหรือราชบัณฑิตเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ข) มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ราชบัณฑิตพ้นจากตำแหน่ง ให้นายกราชบัณฑิตยสภารายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๒๓ ราชบัณฑิตที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ เพราะเหตุชรา พิกัด หรือทุพพลภาพ และราชบัณฑิตที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งสำนักที่ราชบัณฑิตผู้นั้นประจำอยู่มีมติว่าอยู่ในฐานะที่ควรอนุเคราะห์ ให้มีสิทธิได้รับเงินอุปการะพิเศษตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

หมวด ๓ ราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๔ ให้มีสภาขึ้นในสำนักงานราชบัณฑิตยสภา เรียกว่า “ราชบัณฑิตยสภา” ประกอบด้วย

(๑) นายกราชบัณฑิตยสภาตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นนายกสภา

(๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสภาสองคน ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นอุปนายกสภา

(๓) ราชบัณฑิตทุกคน เป็นกรรมการสภา

ให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นเลขานุการสภา และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

มาตรา ๒๕ ให้ราชบัณฑิตยสภาประชุมเลือกราชบัณฑิตเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกราชบัณฑิตยสภาคนหนึ่ง และเป็นอุปนายกราชบัณฑิตยสภาสองคน แล้วเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกนายกราชบัณฑิตยสภา และอุปนายกราชบัณฑิตยสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๒๖ นายกราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นผู้แทนของราชบัณฑิตยสภาในการดำเนินงานตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓)

(๒) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชบัณฑิตยสภาทางด้านวิชาการให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของราชบัณฑิตยสภา

(๓) แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕

มาตรา ๒๗ อุปนายกราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกราชบัณฑิตยสภาตามที่นายกราชบัณฑิตยสภามอบหมาย

(๒) เป็นผู้รักษาการแทนนายกราชบัณฑิตยสภา ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง

นายกราชบัณฑิตยสภา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๘ นายกราชบัณฑิตยสภาและอุปนายกราชบัณฑิตยสภา มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่นายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้นายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาซึ่งพ้นจากตำแหน่งคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่านายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภา แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๘ นายกราชบัณฑิตยสภาและอุปนายกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออกจากตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสภา หรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภา

(๒) พ้นจากตำแหน่งสมาชิกราชบัณฑิตยสภาตามมาตรา ๒๒

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่นายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของนายกราชบัณฑิตยสภาหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสภาเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่เลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับเลือกให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๓๑ ราชบัณฑิตยสภา มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายในการดำเนินงานด้านวิชาการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

ราชบัณฑิตยสภา

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทวิชาของสำนักและการแบ่งวิชาแต่ละประเภทออกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการแยกสำนัก

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของราชบัณฑิตยสภา

การดำเนินงานของราชบัณฑิตยสภา

(๕) เลือกนายกราชบัณฑิตยสภา อุปนายกราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งมีมติให้ความเห็นชอบในการเสนอแต่งตั้งราชบัณฑิตและราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

(๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของราชบัณฑิตยสภาตามที่นายกราชบัณฑิตยสภาเสนอ

(๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ และข้อบังคับอื่น

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา

บรรดารายได้ที่ราชบัณฑิตยสภาได้รับการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ ให้นำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาตามมาตรา ๗ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๒ การประชุมราชบัณฑิตยสภาให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ให้มีการประชุมราชบัณฑิตยสภาอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษา พิจารณา และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกราชบัณฑิตในสำนักของตนเป็นประธานสำนักคนหนึ่ง และเป็นเลขานุการสำนักคนหนึ่ง แล้วให้นายกราชบัณฑิตยสภาเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งโดยประกาศราชบัณฑิตยสภา

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกประธานสำนักและเลขานุการสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๔ ประธานสำนักและเลขานุการสำนักมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้นำความในมาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสำนักและเลขานุการสำนักด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ การประชุมสำนักให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา ในการประชุมสำนักแต่ละสำนัก ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับวิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการทางวิชาการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาประจำสาขาวิชาต่าง ๆ คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกราชบัณฑิตยสภาเพื่อดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ (๖) และ (๗)

นอกจากคณะกรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่ง นายกราชบัณฑิตยสภามีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่น เพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา

ให้กรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่งและกรรมการอื่นตามวรรคสองได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๗ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) นายกราชบัณฑิตยสภา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสภา เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ประธานสำนักและเลขานุการสำนักทุกสำนัก เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการซึ่งราชบัณฑิตยสภาแต่งตั้งจากราชบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย และมีได้เป็นกรรมการตาม (๓) จำนวนสามคน

(๕) เลขธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เชื่อมประสานให้มีการปฏิบัติตามทิศทางและนโยบายที่ราชบัณฑิตยสภากำหนด
- (๒) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางวิชาการและบริหารแก่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา
- (๓) กลั่นกรองเรื่องที่ราชบัณฑิตเสนอก่อนนำเข้าพิจารณาในราชบัณฑิตยสภา
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชบัณฑิตยสภา มอบหมาย

การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๔)

การดำเนินงานและการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา

มาตรา ๓๘ ให้มีเลขธิการราชบัณฑิตยสภาคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งของราชบัณฑิตยสภา นายราชบัณฑิตยสภา และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภา และให้มีรองเลขธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วย

ให้เลขธิการราชบัณฑิตยสภาและรองเลขธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขธิการราชบัณฑิตยสภาให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๙ ให้ภาควิชาอักษร และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นภาควิชาอักษร ราชบัณฑิต หรือราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงเป็นคณะกรรมการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสถาน อุปนายกษัตริย์สถาน ประธานสำนักและเลขานุการสำนัก อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีสถาน อุปนายกษัตริย์สถาน ประธานสำนักและเลขานุการ สำนัก ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีสถานซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นเลขาธิการนายกรัฐมนตรีสถานตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีสถานซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีสถานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ บรรดาระเบียบ ระเบียบการ และประกาศที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติ นายกรัฐมนตรีสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรเปลี่ยนชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” อันเป็นชื่อเดิมที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๙ เพื่อถวายเป็นพระเกียรติยศในโอกาส ๑๒๐ ปี พระบรมราชสมภพ รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาและการบริหารงานวิชาการของราชบัณฑิตยสภา ให้แพร่หลายแก่วงวิชาการของประเทศและประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น ประกอบกับให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาเพื่อเป็นประโยชน์แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา และกำหนดให้รายได้ที่ราชบัณฑิตยสภาได้รับจากการให้บริการทางด้านวิชาการและการจัดการศึกษา อบรมสามารถนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ วัตถุประสงค์ องค์ประกอบ การบริหารงาน และการแบ่งงานวิชาการของราชบัณฑิตยสภา

(๑) ให้ราชบัณฑิตยสภาเป็นสถานที่บำรุงสรรพวิชาซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้น มีวัตถุประสงค์ที่จะค้นคว้า และวิจัย เพื่อเผยแพร่ ส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ พัฒนา อนุรักษ์ และให้บริการทางวิชาการให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน (ร่างมาตรา ๖)

(๒) ให้มีสภาเรียกว่า “ราชบัณฑิตยสภา” ประกอบด้วย นายกราชบัณฑิตยสภา ซึ่งมาจากการเลือกของราชบัณฑิตเป็นนายกสภา อุปนายกราชบัณฑิตยสภาซึ่งมาจากการเลือกของราชบัณฑิตจำนวนสองคน เป็นอุปนายกสภา และราชบัณฑิตทุกคน เป็นกรรมการสภา และเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นเลขานุการสภา และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

(๓) ราชบัณฑิตยสภามีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายในการดำเนินงานด้านวิชาการ พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทวิชาของสำนักและการแบ่งวิชาแต่ละประเภทออกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการแยกสำนัก พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของราชบัณฑิตยสภา เลือกนายกราชบัณฑิตยสภา อุปนายกราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งมีมติให้ความเห็นชอบในการ

เสนอแต่งตั้งราชบัณฑิตและราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของราชบัณฑิตยสภาตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ ออกข้อบังคับว่าด้วยการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ และข้อบังคับอื่น และปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๓๑)

(๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี และอำนาจหน้าที่ของอุปนายกราชบัณฑิตยสภาเกี่ยวกับการดำเนินการในงานของราชบัณฑิตยสภา และกำหนดให้นายกราชบัณฑิตยสภาและอุปนายกราชบัณฑิตยสภามีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับอำนาจในการดำเนินการในกรณีที่นายกรัฐมนตรีและอุปนายกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖ ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๓๐)

(๕) กำหนดให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสภาออกเป็นสำนัก ได้แก่ สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง สำนักวิทยาศาสตร์ และสำนักศิลปกรรม และในกรณีที่จะมีการจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในแต่ละสำนักจะกำหนดประเภทวิชาและการแบ่งประเภทวิชาออกเป็นสาขาวิชาให้ทำเป็นข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๐)

๒.๒ สมาชิกของราชบัณฑิตยสภา

(๑) กำหนดให้ราชบัณฑิตยสภามีสมาชิก ๓ ประเภท ได้แก่ ภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๒) ภาคีสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติ ไม่มีลักษณะต้องห้าม และมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และได้สมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกของสำนักใดสำนักหนึ่ง และสำนักนั้นได้มีมติรับเป็นภาคีสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ และร่างมาตรา ๑๕)

(๓) ราชบัณฑิต ได้แก่ ภาคีสมาชิกซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาโดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๑๗)

(๔) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสภา ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์โดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๑๙)

(๕) กำหนดให้สมาชิกราชบัณฑิตยสภาพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ รวมทั้งที่ประชุมราชบัณฑิตยสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนราชบัณฑิตที่มาประชุม หากมีเหตุตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๓ สิทธิและประโยชน์ของสมาชิกราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๓)

(๑) ภาคีสมาชิกมีสิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบ

ราชบัณฑิตยสภา และเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือการประชุมราชบัณฑิตยสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๒) ราชบัณฑิตมีสิทธิที่จะได้รับเงินอุปการะ สวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา และได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการเสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี และกำหนดให้ราชบัณฑิตที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เพราะเหตุชรา พิการ หรือทุพพลภาพ และราชบัณฑิตที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งสำนักที่ราชบัณฑิตผู้นั้นประจำอยู่มีมติว่าอยู่ในฐานะที่ควรอนุเคราะห์ ให้มีสิทธิได้รับเงินอุปการะพิเศษตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์มีสิทธิประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบราชบัณฑิตยสภา และได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการเสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี รวมทั้งเข้าร่วมประชุมในการประชุมราชบัณฑิตยสภาในฐานะที่ปรึกษา

๒.๔ กองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๒๑)

(๑) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสะสมทุน และใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา

(๒) กำหนดให้กองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภามีที่มาของรายได้หลายประการ และกำหนดให้รายได้ของกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๓) กำหนดให้การบริจาคให้กองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ เช่นเดียวกับการบริจาคให้แก่กองทุนสวัสดิการภายในส่วนราชการ

๒.๕ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

(๑) กำหนดให้สำนักงานราชบัณฑิตยสภาเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์และสถาบันทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี จัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาไทยถิ่น และตามสาขาวิชาที่มีการจัดแบ่งในราชบัณฑิตยสภา และมีอำนาจให้ประกาศนียบัตรชั้นสูง ประกาศนียบัตร สัมฤทธิบัตร และวุฒิปัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยและงานวิชาการอื่น ๆ กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้

ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทย และส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น จัดสวัสดิการ การสงเคราะห์และสิทธิประโยชน์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (ร่างมาตรา ๘)

(๓) กำหนดให้มีเลขาธิการราชบัณฑิตยสภามีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ หรือคำสั่งของราชบัณฑิตยสภา นายกราชบัณฑิตยสภา และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภา และให้มีรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วย และกำหนดให้การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาต้องแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (ร่างมาตรา ๓๘)

(๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยนายกราชบัณฑิตยสภา เป็นประธานกรรมการ อุปนายกราชบัณฑิตยสภา เป็นรองประธานกรรมการ ประธานสำนักและเลขานุการสำนักทุกสำนัก เป็นกรรมการ กรรมการซึ่งราชบัณฑิตยสภาแต่งตั้งจากราชบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย และมีได้เป็นกรรมการตาม (๓) จำนวนสามคน และเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภาเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานให้มีการปฏิบัติตามทิศทางและนโยบายที่ราชบัณฑิตยสภากำหนด ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางวิชาการและบริหารแก่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา และกลั่นกรองเรื่องที่ราชบัณฑิตเสนอก่อนนำเข้าพิจารณาในราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชบัณฑิตยสภามอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๖ และร่างมาตรา ๓๗)

๒.๖ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดรองรับให้ภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต หรือราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๙)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงเป็นคณะกรรมการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๐)

(๓) กำหนดรองรับให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสถาน อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน ประธานสำนักและเลขานุการสำนัก เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน และรองเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากราชการ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔๑)

(๔) กำหนดให้ระเบียบ ระเบียบการ และประกาศที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๒)

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๗๙๗/๒๕๕๕

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๘๓๗ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่ราชบัณฑิตยสถานเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนราชบัณฑิตยสถาน เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่ราชบัณฑิตยสถานเสนอ

๑.๑ ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน โดยกำหนดให้สามารถจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการแก่บุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน และให้มีอำนาจให้วุฒิการศึกษาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งกำหนดให้มีอำนาจในการเก็บค่าธรรมเนียม ค่าสมนาคุณ และค่าบริการต่าง ๆ ในการให้บริการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน รวมทั้งให้มีอำนาจจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเพื่อสนับสนุนภารกิจของราชบัณฑิตยสถาน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗ (๗) และเพิ่มมาตรา ๗ (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑))

๑.๒ กำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานอาจมีรายได้จากเงินค่าธรรมเนียม ค่าสมนาคุณ ค่าบริการ รายได้หลังหักรายจ่ายของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้ รวมทั้งรายได้และผลประโยชน์อื่น และกำหนดให้รายได้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑)

๑.๓ ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิตโดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอจัดตั้งและกำกับดูแลหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การใช้จ่ายเงิน และพัสดุที่มาจากรายได้ของราชบัณฑิตยสถาน และให้มีอำนาจในการเลือกและเสนอแต่งตั้งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานต่อนายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๙ (๔/๑) และ (๔/๒) และร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๙ (๕/๑))

๑.๔ กำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถานขึ้นตรงต่อนายกษัตริย์ราชบัณฑิตยสถาน (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ บรรคหนึ่ง)

๑.๕ กำหนดให้การเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี และการเสนอคำขอรับงบประมาณ การขอกำหนดตำแหน่งหรืออัตราข้าราชการ ให้นายกราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ลงนามเสนอ (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๓๖/๑)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงการคลัง เห็นชอบในหลักการตามร่างพระราชบัญญัติ โดยมีข้อสังเกตในประเด็นเพิ่มเติมดังนี้

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดตั้งการบริหารงานและการวางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตลอดจนการจ่ายค่าตอบแทนหรือค่าบริการของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ การที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้บัญญัติในเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ อำนาจในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและพัสดุในการบริหารรายได้ของราชบัณฑิตยสถานในการปฏิบัติงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ แตกต่างจากหลักเกณฑ์กลางตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว จะทำให้แนวทางปฏิบัติในเรื่องหน่วยบริการรูปแบบพิเศษของราชบัณฑิตยสถานไม่เป็นมาตรฐาน และไม่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการอื่น ๆ ที่มีหน่วยบริการรูปแบบพิเศษที่จะต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวเช่นกัน

(๒) การกำหนดให้รายได้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของราชบัณฑิตยสถานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ตามร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑ วรรคสอง นั้น เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานมีฐานะเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ดังนั้น ในการปฏิบัติด้านการเงินการคลัง ราชบัณฑิตยสถานจึงต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด โดยเมื่อราชบัณฑิตยสถานได้รับเงินรายได้ จะต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จึงเห็นควรตัดบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวออก

๒.๒ สำนักงบประมาณ เห็นชอบในหลักการโดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กรณีที่สภาราชบัณฑิตจะออกข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินรายได้ที่ไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความโปร่งใสในการใช้จ่ายเงินรายไดดังกล่าว และให้การใช้จ่ายเงินรายได้เป็นไปโดยสอดคล้องกับกรอบวินัยการเงินการคลังด้วย

๒.๓ สำนักงาน ก.พ. เห็นชอบในหลักการตามร่างพระราชบัญญัติ โดยมีข้อสังเกตในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานให้บริการภายในระบบราชการ มีลักษณะกึ่งอิสระ แต่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ถือเป็นส่วนหนึ่งของส่วนราชการต้นสังกัด เป็นการดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดย ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอจัดตั้งและประเมินผลหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เพื่อให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว จึงเห็นควรให้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว

(๒) การเลือกและเสนอแต่งตั้งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ตำแหน่ง เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานซึ่งเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมเป็นตำแหน่ง ประเภทบริหารระดับสูง ซึ่ง ก.พ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับสูงไว้แล้ว การกำหนดให้สภาราชบัณฑิตมีอำนาจหน้าที่ ดังกล่าวจึงอาจไม่สอดคล้องกับแนวทางที่ ก.พ. กำหนด

(๓) การกำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานรับผิดชอบในการปฏิบัติ ราชการขึ้นตรงต่อนายกราชบัณฑิตยสถานนั้น แต่โดยที่ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และได้กำหนดให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี การกำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายก ราชบัณฑิตยสถานอาจไม่สอดคล้องกับสถานะของราชบัณฑิตยสถานตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ แห่ง พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๔ สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอความเห็นดังนี้

(๑) การกำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาอบรม และพัฒนาวิชาการ อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งราชบัณฑิตยสถาน อีกทั้ง พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๖ (๔) ได้กำหนดให้ราชบัณฑิตยสถาน มีอำนาจหน้าที่ให้บริการทางวิชาการอยู่แล้ว

(๒) ในการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ราชบัณฑิตยสถานสามารถ ดำเนินการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษได้ โดยดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ และหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว๑๐ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ โดยเพิ่ม (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)) มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑.๑) แก้ไข (๗) อำนาจในการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการแก่ บุคคลต่าง ๆ โดยกำหนดเพิ่มให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาราชบัณฑิต เพื่อให้สภาราชบัณฑิต สามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาในการศึกษาอบรมรวมทั้งกำหนดระดับของ วุฒิการศึกษาที่จะได้รับตามประเภทของการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการนั้น เพื่อให้ การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวเกิดความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และนำไปกำหนดเป็น (๓/๑) เพื่อให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๑.๒) นำ (๘) อำนาจในการเก็บค่าธรรมเนียม ค่าสมนาคุณ และค่าบริการต่าง ๆ ในการให้บริการทางวิชาการ ไปกำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิต

(๑.๓) ตัด (๙) อำนาจในการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษออก เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานมีฐานะเป็นส่วนราชการและในปัจจุบันได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง รวมทั้งวิธีการบริหารหน่วยบริการรูปแบบพิเศษไว้เป็นการเฉพาะ ราชบัณฑิตยสถานจึงสามารถดำเนินการขอจัดตั้งได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวได้อยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติอีกแต่อย่างใด

(๑.๔) นำ (๑๐) อำนาจในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่นแก่ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิก ไปกำหนดเป็น (๖/๑) และแก้ไขให้เป็นการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่นแก่สมาชิกราชบัณฑิตยสถาน เพื่อให้ราชบัณฑิตยสถานสามารถจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์อื่นให้แก่ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ซึ่งเป็นสมาชิกราชบัณฑิตยสถานอีกประเภทหนึ่งด้วย มิใช่จัดให้แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสถานประเภทราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกเท่านั้น (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗ (๖/๑))

(๑.๕) ตัด (๑๑) อำนาจในการปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานออก เนื่องจากเมื่อได้มีการแก้ไขและจัดเรียงลำดับอนุมาตราใหม่แล้ว อำนาจหน้าที่ดังกล่าวจึงยังมีปรากฏในพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมากำหนดเพิ่มอีก

(๒) แก้ไขเรื่องรายได้อื่นของราชบัณฑิตยสถาน (ร่างเดิมมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๗/๑) โดยตัด (๒) รายได้ของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษออก เพื่อให้สอดคล้องกับการตัดอำนาจในการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษออก ประกอบกับได้มีการกำหนดวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับรายได้ของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอีก และตัด (๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ และ (๔) รายได้และผลประโยชน์อื่นออก เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานมีฐานะเป็นส่วนราชการ เมื่อได้รับเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ จึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

สำหรับในส่วนของ (๑) รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าสมนาคุณ และค่าบริการต่าง ๆ และในวรรคสองที่กำหนดให้รายได้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของราชบัณฑิตยสถานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณนั้น ได้นำไปกำหนดเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๔

(๓) แก้ไขมาตรา ๒๔ อำนาจหน้าที่ของนายกฯ ราชบัณฑิตยสถาน โดยในร่างฯ ที่ราชบัณฑิตยสถานเสนอกำหนดให้แก้ไข (๒) เพื่อกำหนดให้นายกฯ ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชบัณฑิตยสถานให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสภาราชบัณฑิต อันเป็นการใช้อำนาจในทางบริหารงานราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของนายกฯ ราชบัณฑิตยสถานที่ควรมิบทบาทในด้านวิชาการเป็นหลัก จึงไม่สมควรที่จะแก้ไขเพื่อกำหนดให้นายกฯ ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ในงานบริหารด้วย และกำหนดให้มีการแก้ไข (๑) แทน เพื่อกำหนดเพิ่มให้นายกฯ ราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้แทนของราชบัณฑิตยสถานในการให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี (ตามมาตรา ๗ (๓)) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของนายกฯ ราชบัณฑิตยสถานในการดำเนินการทางด้านวิชาการและสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่นายกฯ ราชบัณฑิตยสถานจะเป็น

ผู้ลงนามในหนังสือแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ (๑))

(๔) แก้ไขมาตรา ๒๔ อำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิต โดยในร่างฯ ที่ราชบัณฑิตยสถานเสนอกำหนดให้เพิ่ม (๔/๑) อำนาจในการเสนอจัดตั้งและกำกับดูแลการบริหารหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ และ (๔/๒) อำนาจในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและพัสดุในการบริหารรายได้อื่น ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน เมื่อได้มีการตัดหลักการเรื่องการจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษในอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานออกแล้ว รวมทั้งได้มีการตัดในเรื่องรายได้อื่นของราชบัณฑิตยสถานออก กรณีจึงไม่จำเป็นต้องมีการเพิ่มบทบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด และกำหนดให้เพิ่ม (๗) โดยกำหนดให้สภาราชบัณฑิตมีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียม และค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ เพื่อกำหนดตัวผู้มีอำนาจกำหนดอัตราในเรื่องดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนและให้สอดคล้องกับการกำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานเป็นสถาบันในทางวิชาการที่มีการกิจในการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการ และเพิ่ม (๘) เพื่อกำหนดรองรับให้สภาราชบัณฑิตมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิต เพื่อกำหนดรองรับอำนาจหน้าที่ในกรณีอื่น ๆ ที่มีได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจนในมาตรา ๒๔ (ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๔ (๗) และ (๘))

(๕) นำร่างเดิมมาตรา ๗/๑ ใน (๑) รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าสมนาคุณ และค่าบริการต่าง ๆ และในวรรคสองที่กำหนดให้รายได้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของราชบัณฑิตยสถานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มากำหนดรวมกันโดยกำหนดให้รายได้ที่ได้รับจากการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียม และค่าบริการในการให้บริการทางวิชาการและการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินทำนองเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และกำหนดขอบเขตในการใช้จ่ายว่าจะต้องนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานตามมาตรา ๗ ซึ่งเป็นการดำเนินการในทางวิชาการเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการที่มีการกำหนดเพิ่มภารกิจในการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการให้กับราชบัณฑิตยสถานและให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและคล่องตัวโดยไม่จำเป็นต้องรอให้ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเสียก่อน (ร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๔ วรรคสอง)

(๖) ตัดการกำหนดให้สภาราชบัณฑิตมีอำนาจหน้าที่ในการเลือกและเสนอแต่งตั้งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานต่อนายกรัฐมนตรีออก (ร่างเดิมมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๒๔ (๕/๑)) เนื่องจากตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบรรจุและแต่งตั้งไว้แล้ว อีกทั้งกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ซึ่งได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงไว้เป็นการเฉพาะ การกำหนดให้สภาราชบัณฑิตเป็นผู้มีอำนาจคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวย่อมไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ

(๗) เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๓๕ โดยปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถาน โดยกำหนดให้นายกราชบัณฑิตยสถานเป็นประธานกรรมการ และกำหนดเพิ่มให้มีกรรมการซึ่งสภาราชบัณฑิตแต่งตั้งจากราชบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษา เสนอข้อแนะนำ ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานกิจการของราชบัณฑิตยสถานและสภาราชบัณฑิต เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของราชบัณฑิตยสถานและสภาราชบัณฑิตสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและคล่องตัว (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

(๘) แก้ไขมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง โดยตัดการกำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถานขึ้นตรงต่อนายกราชบัณฑิตยสถาน เนื่องจากราชบัณฑิตยสถานมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม การกำหนดให้เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกราชบัณฑิตยสถานจึงไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมดังกล่าว รวมทั้งไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารราชการแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง)

(๙) ตัดร่างเดิมมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๓๖/๑) ที่กำหนดให้นายกราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ลงนามในการเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี การเสนอคำขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปี การขอกำหนดตำแหน่งหรืออัตราข้าราชการออก เนื่องจากในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีนั้น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานนั้นเป็นผู้ลงนามเสนอ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้กำหนดให้ในการเสนองบประมาณเป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด การกำหนดให้นายกราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่องดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้ราชบัณฑิตยสถานมีบทบาทเฉพาะในด้านวิชาการเป็นหลักด้วย

นอกจากนี้ได้แก้ไขถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชบัญญัติให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. การเสนอร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้พิจารณาและปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวนั้นในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มเพิ่มอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานโดยกำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจในการจัดการศึกษาอบรมและพัฒนาทางวิชาการเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นและสาขาวิชาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความเชี่ยวชาญของราชบัณฑิตยสถาน (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ โดยเพิ่ม (๓/๑))

(๒) ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถานให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕)

๕. ร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ราชบัณฑิตยสถานเสนอเพิ่มเติม

ราชบัณฑิตยสถานได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เพิ่มเติมจากร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) และคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหลักการและสาระสำคัญดังนี้

(๑) เปลี่ยนชื่อ “สภาราชบัณฑิต” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” และเปลี่ยนชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” และแก้ไขชื่อพระราชบัญญัติเป็นพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้สอดคล้องกัน

(๒) เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภาโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองการแปลเอกสารจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๗ (๓/๑))

(๓) จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสมาชิกราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งกำหนดสิทธิในการรับสวัสดิการจากกองทุนของสมาชิกราชบัณฑิตยสภา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ (๑) (ก) และ (๒) (ก) และเพิ่มมาตรา ๑๙/๑)

๕. คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการวบรวมและกลั่นกรองร่างกฎหมายที่สมควรนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ประกอบกับหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ราชบัณฑิตยสถานได้เสนอเพิ่มเติมแล้ว เห็นควรให้มีการเปลี่ยนชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” รวมทั้งเปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติตามข้อเสนอของราชบัณฑิตยสถาน ให้เป็นชื่อเดิมตามที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๖๙ เพื่อถวายเป็นพระเกียรติยศในโอกาส ๑๒๐ ปี พระบรมราชสมภพ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการแก้ไขชื่อ “ราชบัณฑิตยสถาน” เป็น “ราชบัณฑิตยสภา” จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติต่างๆ ในพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ หลายมาตรา และต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมชื่อในส่วนของราชบัณฑิตยสถานที่เป็นส่วนราชการเป็นสำนักงานราชบัณฑิตยสภา รวมทั้งชื่อตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนชื่อดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) จึงเห็นควรให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยยังคงโครงสร้างเดิมของพระราชบัญญัติไว้ และตัดกรณีการเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสภา ที่ให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองการแปลเอกสารจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยออก และเห็นควรให้นำร่างพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๗